व्रतमीं शृणु। वासुदेवोऽत्र समाप्नोति सर्वान् कामान् नराधिप!। पाण्डवाटिभिराचार्यमर्चयन् भावतत्परः। पूजयेत् प्रथमो देवमेकाग्रमतिरंशुमम्। माघादि पारणं मासैः षड्भिः शुक्लान्तकं कृतम्। शुक्लान्तकम् आषाढान्तकम्। "मार्त्तण्डः प्रथमं नाम द्वितीयोऽर्कः प्रकीर्त्तितः। तृतीयं चित्रभानुस्तु विभावसुरतःपरम्। भगेति पञ्चमो ज्ञेयः षष्ठो हंसः प्रकीर्त्तितः। पूर्वेषु षट्सु मासेषु स्नानप्राशनयोजिताः। श्रावणादिषु मासेषु पञ्चमस्यमुदाहृतम्। स्नाने च प्राशने चैव प्रशस्तं पापनाशनम्। प्रतिमासन्तु देवस्य कृत्वा पूजां यथाविधि। विप्राय दक्षिणां दद्यात् श्रद्धानः समन्वितः। पारणान्ते च देवस्य भोजनं भक्तिपूर्वकम्। कुर्वीत यत्नात् विधिवद्भवि भक्त्या दिवस्पतिम्"।

सर्वावाप्तिव्रतं विष्णुधर्मोत्तरोक्तम् "इदमन्यत् प्रवक्ष्यामि चतुर्मूर्त्तिव्रतं नव। सर्वं ज्ञानं तथैश्वर्यं शक्तिश्च यदुनन्दन!। विख्यातं देवदेवस्य तस्य मूर्त्तिचतुष्टयम्। यदेव रूपं कूर्मस्य वराहोक्तं तथैव तु। रूपं ज्ञानस्य ते प्रोक्तं नारसिंहं तथा रूपं!। दशरूपं तथैश्वर्यं कथितन्तु मया तव। पूर्वं वसन्तं तस्य वासुदेवस्य भवेत्। दक्षिणं वदनं ज्ञानं देवं सङ्कर्षणं विदुः। ऐश्वर्यं पश्चिमं ब्रह्म रौद्रं पापहरं तथा। वाराहञ्च तथा ब्रह्मसमिदञ्च प्रकीर्त्तितम्। त्रिरात्रोपोषितश्चैत्रे पूर्वं संपूजयेन्नृप! शुक्लपक्षप्रतिपदि वैशाखे मासि दक्षिणम्। ज्येष्ठे च पश्चिमं ब्रह्मन्नाषाढे च तथोत्तरम्। सङ्कर्षणोपयोगि दातव्यं चैत्रे मासे द्विजातये। रथोपयोगि दातव्यं वैशाखे यादवोत्तम!। योगोपयोगि दातव्यं ज्येष्ठे मासि द्विजातये। यज्ञोपयोगि दातव्यं आषाढे तथैव च। व्रतमेतन्नरः कृत्वा पूर्णमासचतुष्टयम्। पारणं प्रथमं कृत्वा स्वर्गलोके महीयते। श्रावणादिषु मासेषु द्वितीयं पारणं भवेत्। दशवर्षसहस्राणि स्वर्गं भुक्त्वा यथोदितम्। सौभाग्यादिषु भोगेषु तृतीयं पारणं भवेत्। तृतीयं पारणं कृत्वा भोजयेद्ब्राह्मणाञ्छुचिः। भोजनं गोरसप्रायं सहीकायकरायुतम्। प्राप्ते द्वितीये व्रतपारणे तु प्राप्नोति देवस्य सलोकतां सः। स्वर्गेन्द्रलोके च यथोक्तकालं भुङ्क्ते सुखं सर्वसमृद्धिकामः"।

दर्शपञ्चमीव्रतं भविष्यपु० "संपूज्य विधिवद्देवं पुष्पधूपादिभिर्बुधः। ततो यज्ञे ततः पश्चाद्वेदं भक्तिमतो व्यसेत्। ब्राह्मणां प्रवरा जातिर्भूमानां विप्रतः परः। तस्मात्तां कुङ्कुमं श्रेष्ठं देवानां रक्तचन्दनम्। दीपदाने घृतं श्रेष्ठं नैवेद्यं मोदकं परम्। एतैस्तुष्यन्ति देवेशः सान्निध्यं चापि गच्छति। एवं संपूज्य विधिवत् कृत्वा चापि प्रदक्षिणम्। प्रणम्य शिरसा देव! देवदेवं दिवाकरम्। सुखासीनस्ततः पश्चेद्भूरेभिस्तुस्थितः। एवं सिद्धार्थकं कृत्वा कृत्वे पानीयसंयुतः"। सिद्धार्थकं पश्चेदित्यन्यत्रः "कामं यथेष्टं हृदये कृत्वा तं वाञ्छितं नरः। पिबेत् कलोदयन् विप्रमस्तृयन् दशनैः सकृत्"। दशनैरिति ज्ञेयः "द्वितीयायान्तु सप्तम्यां द्वौ गृहीत्वा तु सुव्रत!। तृतीयायां तु सप्तम्यां पातव्यास्त्रय एव हि। चतुर्थ्यां वापि चत्वारः पञ्चम्यां पञ्च एव च। षट् पिबेद्वापि षष्ठ्यां तु तृतीयं वैदिकी श्रुतिः। सप्तम्यां वारिसंयुक्तां सप्त चैव पिबेन्नरः"। वारिशब्दः दूरवाची पञ्चगव्यस्य वक्ष्यमाणत्वात् "उदकप्रभृतिं यावत् पञ्चगव्येन सप्तमी। एवं तोयेन सहितं द्वौ वापि घृतसंयुतौ। तृतीयं मधुना सार्द्धं दध्नापि च चतुष्टयम्। युक्तास्तु पयसा पञ्च षट् च गोमयसंयुताः। पञ्चगव्येन सप्तमं पिबेत् सिद्धार्थकान् द्विज!। अनेन विधिना यस्तु कुर्यात् सर्वपसप्तमीम्। बहुपुत्रो बहुधनः सिद्धार्थकापि सर्वदा। इह लोके नरो भूत्वा प्रेत्य याति विभावसुम्"।

सागरव्रतं विष्णुधर्मोत्तरोक्तम् "इदमन्यत् प्रवक्ष्यामि चतुर्मूर्त्तिव्रतं नव। नित्यस्नातो मासेषु श्रावणादिषु यादव!। चतःसागरचिह्नानि पूर्वकुम्भांस्तु पूजयेत्। चतुरात्मा हरिर्ज्ञेयः सागरात्मा विचक्षणैः। स्नानं समाचरेन्नित्यं नदीतोयेन यादव!। क्षीरस्य प्रत्यहं कुर्यात् सततं तैलवर्जितम्। कार्त्तिकस्यावसानाद्धि पूजयित्वा द्विजोत्तमान्। तैलं दत्त्वा तु विप्राय नाकपृष्ठे महीयते। सर्वकामसमृद्धस्य यत्तस्य लभते फलम्"।

साध्यव्रतं विष्णुधर्मोत्तरोक्तम् "मनोमनस्तया प्राप्तो नरो लातस्य वीर्यवान्। वीतिर्हंसोऽनघश्चैव हंसो नारायणस्तथा। विभुश्चापि प्रभुश्चैव साध्या द्वादश कीर्त्तिताः। पूजयेच्छुक्लपक्षे तान् द्वादश्यां मार्गशीर्षतः। कृत्वा वर्षं वत्सरमेतद्विधिं प्राप्नोति तेषां तु स मनोजसेव। तस्मोदत्र कामं सुचिरं बहुपुत्रो राजा भवेद् द्विजपुङ्गवो वा"।

वायुव्रतं पद्मपु० "घृतेन स्नापनं कृत्वा केशवस्य शिवस्य च। ब्रह्मणो भास्करस्यापि गौर्यां वस्त्रोदरस्य च। पञ्चतेन रसं कृत्वा दद्यात् दध्नं घोनवस्त्रके। ब्रह्मणे हंसवर्णं द्विजेभ्यो वर्णमेव च। दत्त्वा वर्णं। "गङ्गपत्रा-